

Sygn. akt I C 332/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Tomasz Makaruk

Protokolant Danuta Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2016 r. w Zambrowie na rozprawie

sprawy z powództwa T. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod (...) - N. B.

przeciwko A. K.

o zapłatę 15.396,80 zł

I. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powoda T. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod (...) - N. B. kwotę 3.256,09 (trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt sześć i 09/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 12 lutego 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od powoda T. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod (...) - N. B. na rzecz pozwanej A. K. kwotę 692,42 (sześćset dziewięćdziesiąt dwa i 42/100) złotych tytułem zwrotu części kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Zambrowie) od powoda T. W. prowadzącego działalność gospodarczą pod (...) - N. B. kwotę 1.608,29 (jeden tysiąc sześćset osiem i 29/100) tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 332/15

UZASADNIENIE

Powód T. W. prowadzący działalność gospodarczą pod (...) - N. B. w złożonym do sądu gospodarczego pozwie przeciwko A. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) A. K. w Z. domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 15.396,80 zł z ustawowymi odsetkami od 18 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że na mocy ustnej umowy o dzieło strony umówiły się co do wykonania przez niego szeregu prac wykończeniowych w budynku usługowym należącym do A. K., położonym przy ul. (...) w Z.. Po zakończeniu prac wystawił fakturę numer (...) z dnia 9 stycznia 2015 r., której pozwana pomimo wezwań nie opłaciła.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana w pierwszej kolejności zgłosiła zarzut niewłaściwości rzeczowej i miejscowej, wskazując, iż umowę zawierała jako osoba fizyczna, a umowa dotyczyła budynku mieszkalnego, a zatem sprawa nie podlega rozpoznaniu przez sąd gospodarczy. Przyznała, że strony łączyła umowa o wykonanie prac wykończeniowych, jednakże zakwestionowała w części dokonane przez powoda obmiary wykonanych prac, a także część zastosowanych przez powoda stawek i fakt wykonania pojedynczych pozycji wykazanych w złożonym przez niego protokole odbioru robót. Zaprzeczyła także, aby taki protokół został sporządzony z jej udziałem. Podniosła, iż powód wbrew ustaleniom stron przyjął, że ustalone ceny są cenami netto, dodatkowo chcąc zawyżyć koszty. A. K. wskazała też, iż zapłaciła powodowi kwotę 29.200 zł, zaś należne mu wynagrodzenie winno wynosić 28.394,76 zł, a zatem nie jest nic winna

powodowi, a wręcz to jej przysługuje żądanie zwrotu nadpłaty. Pozwana domagała się także zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 28 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w Łomży V Wydział Gospodarczy, po ustaleniu, że pozwana zawierała przedmiotową umowę jako osoba fizyczna, a nie przedsiębiorca, uznał się niewłaściwym i sprawę do rozpoznania przekazał Sądowi Rejonowemu w Zambrowie, I Wydział Cywilny. Zapadłe postanowienie nie było skarżone.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Wiosną 2014 r. T. W. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarł z A. K. ustną umowę o dzieło, której przedmiotem było wykonanie robót remontowych w budynku mieszkalno-usługowym, położonym przy ul. (...) w Z.. Zakres prac i ich ceny częściowo były ustalone przez strony przed przystąpieniem do prac, a częściowo były ustalane w trakcie realizacji robót. Zgodnie z umową do ustalonych cen miał być doliczony podatek VAT i za całość wykonanych prac miała być wystawiona faktura VAT.

Prace wykonane przez T. W. obejmowały: ułożenie płytki klinkierowej, terakoty, stopni schodowych z terakoty, cokołów z płytki elewacyjnej, ułożenie pasa nadrynnowego z terakoty, ułożenie kostki klinkierowej, wymurowanie słupa z cegły klinkierowej, wymurowanie z kostki klinkierowej obrzeża pojazdu, montaż kratki wentylacyjnych na dachu w ilości 6 sztuk, montaż zabezpieczeń klapy włączowej dachu z materiałem, montaż kratki wentylacyjnych na elewacji, montaż spustu rynnowego, szlifowanie słupków ogrodzeniowych, demontaż i montaż spustu rynnowego, wykonanie fragmentu elewacji (tzw. baranek), impregnacja płytki elewacyjnej, wyrównanie stopni schodowych, tynkowanie, malowanie ścian i sufitów na parterze, malowanie piwnicy z trzykrotnym szpachlowaniem, ułożenie płytek gresowych, ułożenie cokołów ciętych na mokro, usunięcie wosku i impregnacja gresu polerowanego, montaż drzwi metalowych z futryną, montaż skrzydła drzwiowego z klamką, wykonanie zabudowy instalacji sanitarnych, czyszczenie i malowanie futryn, tapetowanie ścian, ułożenie parapetów, wklejenie taśmy hydroizolacyjnej, montaż puszek ochronnych do oświetlenia halogenowego, usunięcie przewodników tynkarskich i skorodowanych narożników, skucie fragmentu fundamentu, pięciokrotne mycie i czyszczenie środkami chemicznymi ścian i sufitów w łazience i piwnicy, obróbka otworów wentylacyjnych, wykucie otworu wentylacyjnego w ścianie betonowej, udroźnienie komina wentylacyjnego, usunięcie odpadającego tynku i zatynkowanie na nowo, prostowanie ścian płytą gipsowo – kartonową, obróbka otworu drzwiowego, uzupełnienie istniejących cokołów, usunięcie pęknięć tynku, przeróbki instalacji wodno – kanalizacyjnej, montaż umywalki wraz z bateriami i sedesami, wklejenie lustra, montaż pochwytu, montaż drzwiczek rewizyjnych, zabezpieczenie podłóg folią, uprzątnięcie gruzu i śmieci z terenu przy parkingu, ułożenie glazury, wykonanie sufitu i ścian z płyty gipsowo – kartonowej, silikonowanie cokołów – gres polerowany.

Na poczet wynagrodzenia za realizację umowy T. W. otrzymał od A. K. łącznie kwotę 29.200 zł., co potwierdził swoimi podpisami na pokwitowaniach odbioru zaliczek.

W dniu 25 października T. W. zakończył swoje prace i oddał A. K. klucze do budynku przy ul. (...) w Z..

Dnia 15 listopada 2014 r. T. W. wystawił fakturę nr (...) na kwotę 23.455,28 zł powiększoną o 23 % podatku VAT (tj. łącznie 28.849,99 zł) na nabywcę A. K. tytułem zapłaty części należności za wykonane prace budowlano – wykończeniowe w budynku przy ul. (...) w Z.. Wpisano, że faktura ta została zapłacona gotówką.

Dnia 9 stycznia 2015 r. T. W. pod nieobecność A. K. i nie mając dostępu do budynku przy ul. (...) w Z., sporządził protokół odbioru wykonanych robót budowlano – remontowych, który oprócz niego podpisał nieuczestniczący w wykonywaniu prac objętych umową M. G.. Tego samego dnia T. W. wystawił fakturę nr (...) na A. K. opiewającą na kwotę 15.396,80zł brutto, w tym 23 % podatku VAT.

W dniu 19 stycznia 2015 r. pełnomocnik T. W. wystosował do A. K. przesądowe wezwanie do zapłaty za usługi wskazane w fakturze VAT nr (...) z dnia 9 stycznia 2015 r.

Do dopłaty na rzecz T. W. pozostaje A. K. kwota 3.256,09 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił o oparciu o: częściowo zeznania stron: powoda T. W. (k.244v-245 w zw. z k. 63v, 84v-85), pozwanej A. K. (k.245 w zw. z k. 63v-64, 85-85v), zeznania świadków: M. G. (k. 85 v), częściowo B. H. (k. 85 v – 86), częściowo P. T. (k. 86), zaświadczenie (k. 8), faktury (k. 11-12), wezwanie do zapłaty (k. 13, 14), protokół (k. 16, 19), pokwitowania (k. 35-39), zestawienie (k. 62), rzut pomieszczeń (k. 157-159), opinię biegłego K. Z. (k.113-132, 163-181, 199-220, 233).

W ocenie Sądu strony niniejszego postępowania łączyła przewidziana w art. 627 kc umowa o dzieło, w myśl której przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. „Umowa o dzieło oraz umowa o roboty budowlane są do siebie zbliżone, a nawet niektóre przepisy umowy o dzieło stosuje się wprost do umowy o roboty budowlane (art. 656 k.c.), co skutkuje trudnościami w prawidłowym zakwalifikowaniu stosunków zobowiązaniowych. Każda z umów obejmuje bowiem wykonanie dzieła/ obiektu, które następnie zostaje przekazane kontrahentowi za odpowiednim wynagrodzeniem. Ich rozróżnieniem są zatem wyłącznie wymogi stawiane stronom umowy o roboty budowlane, gdyż tych wymogów umowa o dzieło nie przewiduje. Zalicza się do nich konieczność wykonania obiektu zgodnie z zasadami wiedzy technicznej oraz z projektem oraz obowiązek przygotowania robót, a w szczególności przekazanie terenu budowy, dostarczenie projektu oraz odebranie dzieła” (tak słusznie wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie I ACa 762/14; LEX nr 1659139). Bezsporne jest, iż przy realizacji przedmiotowej umowy wykonawca nie musiał posługiwać się projektem, nie zachodziła potrzeba przygotowania robót, przekazania terenu czy dostarczenia projektu.

Podstawowym obowiązkiem zamawiającego dzieło jest zapłata przyjmującemu zamówienie należnego wynagrodzenia, a zasadniczym obowiązkiem przyjmującego zamówienie jest wykonanie dzieła.

Strony ustaliły zakres prac remontowych i ceny za poszczególne prace, ale umowa nie została zawarta w formie pisemnej, co nie stanowi o jej nieważności, ale powoduje trudności dowodowe w zakresie ustalenia jej treści. Brak pisemnej umowy działał w tym przypadku na niekorzyść powoda. Obydwie strony reprezentowane były przez fachowych pełnomocników, którzy zdawali sobie sprawę z obowiązującej w procedurze zasady rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 kc). Ponieważ powód twierdził, iż: umówił się z pozwaną na wyższe stawki za poszczególne prace, że wykonał większą ilość jednostek miary tych prac, że wykonał prace kwestionowane przez pozwaną, a także, że umówili się, że do ustalonych stawek zostanie doliczony podatek VAT, winien te okoliczności udowodnić. W ocenie Sądu powód T. W. jedynie w niewielkim zakresie sprostał temu zadaniu.

I tak jeśli chodzi o stawki za poszczególne prace, to w ocenie Sądu, powód nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń w tym zakresie. Przede wszystkim skoro powód kwitował pozwaną odbiór pobranych zaliczek, mógł też i powinien żądać od pozwanej potwierdzenia podpisem ustalonych stawek, czego jednak zaniechał. Świadkiem ustaleń czynionych przez strony, według twierdzeń powoda, miał być B. H., przesłuchany w charakterze świadka (k.85v-86). Wskazał on, iż był obecny jedynie przy niektórych rozmowach stron dotyczących zakresu prac, zaś podane przez niego stawki, o jakich miał słyszeć od stron, nie tylko że nie korespondują ze stawkami wskazywanymi przez powoda, ale także ze stawkami zgodnie podawanymi przez strony. I tak świadek ten wskazał, iż cena za 1 m² malowania została ustalona na 8 zł, podczas gdy każda ze stron podała, że kwota ta wynosiła 9 zł. Podobnie ma się sprawa z ceną za terakotę, gdzie świadek podał, że powód obniżył za to cenę do 45 zł podczas, gdy strony zgodnie wskazywały 50 zł za m². Nadto podana przez świadka cena za 1 metr bieżący stopnia i podstopnia tj. 35-40 zł nie znajduje żadnego potwierdzenia w cenach podanych przez każdą ze stron. Powyższe wskazuje na to, iż albo świadek niezbyt uważnie słuchał ustaleń stron, albo też, że wysokość tych cen została później zmieniona przez strony, co jednakże stanowczo dyskwalifikuje zeznania tego świadka w części, jakiej miałyby być one podstawą ustalania cen za poszczególne prace uzgodnionych przez strony. Powód T. W. innych dowodów na potwierdzenie sporządzonych przez siebie wycień nie przedstawił, stąd też należy uznać za obowiązujące ceny, jakie przyznała pozwana.

Drugą płaszczyzną sporu pomiędzy stronami była okoliczność wykonania prac w postaci: montażu 3 sztuk drzwiczek rewizyjnych, zabezpieczenia podłóg folią, uprzątnięcia gruzu i śmieci z terenu przy parkingu, wykonanie hydroizolacji na balkonie oraz przysługiwania za te prace wynagrodzenia. Wobec stanowczego kwestionowania przez pozwaną wykonania przez powoda hydroizolacji na balkonie, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia, iż taką pracę wykonał. Na powyższą okoliczność powód nie zgłosił żadnych dowodów, a w związku z tym należy uznać, iż praca ta nie została wykonana. Jeśli chodzi o pozostałe trzy wyżej wskazane prace to bezsporne jest, że zostały one wykonane, ale jak twierdziła pozwana, za te prace powodowi nie przysługuje wynagrodzenie, albowiem zamontowanie drzwiczek stanowiło naprawienie wadliwego rozwiązania obudowy liczników, zakwestionowanego przez pracownika firmy wodno-kanalizacyjnej i jako powstałe z winy powoda nie powinno podlegać odrębnemu wynagrodzeniu. Ponieważ powód przyznał tę okoliczność (k.244v), Sąd uznał za wiarygodne w tym zakresie zeznania pozwanej, potwierdzone zeznaniami świadka P. T. (k.86), że powód miał te drzwiczki zamontować nieodpłatnie, jako rozwiązanie problemu powstałego z jego winy. Sąd nie uznał także, jako podlegającej rozliczeniu pracy polegającej na zabezpieczeniu podłóg folią, albowiem jak słusznie wskazywała pozwana, praca ta nie była wymieniona w sporządzonym przez samego powoda zestawieniu (k.62), w którym wymienił on wszystkie prace, jakie wykonał, a nadto nie ma podstaw do odrębnego wyceniania zabezpieczenia folią przy wykonywaniu czynności malowania. Z kolei praca polegająca na usunięciu gruzu i śmieci z terenu przy parkingu, a więc poza obszar nieruchomości, była konsekwentnie zgłaszana przez powoda, w tym także w zestawieniu na k.62 akt. W tym zakresie nie sposób podzielić zeznań świadka P. T., że mieściło się to w obowiązku powoda posprzątanego po sobie. Ponieważ, czego nie kwestionowała pozwana, powód posprzątał po sobie, a także inne zbędne materiały po poprzednich brygadach i worki te umieścił na parkingu na nieruchomości, a potem na jej polecenie ponosił je do samochodu podstawionego pod posesję z drugiej strony, zasadnym jest uwzględnienie tej pozycji w kwocie 100 zł netto. Niewątpliwie bowiem sprzątnięcie po sobie nie może być rozumiane jako wynoszenie śmieci poza teren posesji i ładowanie ich na podstawiony samochód.

Kolejna kwestia dotyczy ceny tj. czy ustalone stawki są to stawki netto czy brutto. Sąd w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę podzielił stanowisko zajęte w wyroku z dnia 4 września 2014 r. przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku w sprawie I ACa 269/14, rozpoznający apelację w sprawie I C 445/12 Sądu Okręgowego w Łomży, zgodnie z którym „jeżeli zatem sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług, zaś dostarczenie pozwanemu przez powoda materiałów do remontu i wykonane przez niego prace remontowe podlegają opodatkowaniem podatkiem od towarów i usług, to strony nie mogą umówić się na cenę sprzedaży towaru (usługi) bez podatku od towarów i usług”. Ponadto, w ocenie Sądu, pozwana nie udowodniła, że ustalone ceny były cenami brutto. W tym względzie Sąd Rejonowy nie uznał za wiarygodnych zeznań świadka P. T., który jest nie tylko, że współnikiem pozwanej, ale też osobą dla niej bliską – na pierwszej rozprawie przed Sądem Rejonowym w Łomży pozwana przyznała, że wycenę powoda musiała skonsultować z (...). Nadto jak podała wówczas pozwana, na materiały kupowane do części usługowej brała faktury VAT, które rozliczała w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Bezsporne jest, iż powód wykonywał w ramach przedmiotowej umowy także prace dotyczące części usługowej budynku pozwanej, co czyni wiarygodnymi, w ocenie Sądu, zeznania świadka B. H., który stanowczo wskazał, że strony ustaliły ceny netto, a pozwana chciała, żeby powód wystawił jej fakturę VAT (k.86). Zeznania te w pełni korespondują z zeznaniami samego powoda, a ich potwierdzeniem są faktury VAT, od których powód uiszczył podatek.

Na okoliczność ustalenia, po dokonaniu oględzin, wartości prac wykonanych przez powoda w lokalu pozwanej, z uwzględnieniem należnego podatku VAT, według twierdzeń każdej ze stron, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu cen, kosztorysów i rozliczeń budowlanych K. Z.. W następstwie zarzutów stron, Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej, a także biegły złożył pisemne wyjaśnienia do sporządzonych opinii, w których odniósł się do zarzutów obydwu stron. Biegły, przede wszystkim, dokonał obmiaru prac wykonanych przez powoda, który to obmiar wskazał na duże zawyżenie danych ilościowych wykonanych prac w protokole zdawczo-odbiorczym. Protokół ten, w ocenie Sądu, nie zasługuje na wiarę, jeśli chodzi o podane dane tak co do ilości wykonanych prac, jak i ich wartości, albowiem został on sporządzony jednostronnie – tylko przez powoda i to z „za bramy” – bez wejścia na posesję, a tym samym bez możliwości sprawdzenia poprawności wskazanej ilości metrów kwadratowych czy to bieżących. Okoliczność tę potwierdził podpisany pod protokołem świadek M. G., co wobec niewiarygodności tego protokołu, czyniło zbędnym przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego z zakresu badania pisma na okoliczność czy podpisy pod tym protokołem

złożyła ta sama osoba czy też różne osoby, o czym Sąd orzekł w postanowieniu z 15 października 2015 r. (k.85v). W ocenie Sądu opinia biegłego, jako oparta na fachowej wiedzy i doświadczeniu biegłego zasługuje na podzielenie w całości. Po uzupełnieniu opinii zarzutów do niej w istocie nie zgłaszała strona pozwana (jej pismo z k.228-229 zawiera stanowisko w sprawie), zaś zarzuty powoda odnośnie przyjęcia nieprawidłowej stawki VAT w pozycjach 20-22,24-27, 35.55, biegły szczegółowo wyjaśnił w piśmie z 21 maja 2016 r., w którym wskazał, że pod kątem formalno-prawnym piwnica nie zmieniła swojej funkcji, czyli nadal pełni funkcję mieszkalną budynku jednorodzinnego i prace tam prowadzone powinny być obciążone 8% stawką podatku VAT. Ponieważ biegły szczegółowo odniósł się do stawianych zarzutów, sąd oddalił wniosek pełn. powoda o odroczenie rozprawy w dniu 8 czerwca 2016 r. i wezwanie biegłego na kolejny termin. W świetle opinii biegłego wartość prac netto według kosztorysu zamiennego według powoda wynosi 33.235,07 zł, a wartość brutto 36.805,99 zł. Z kolei wartość netto prac według kosztorysu według pozwanej wynosi 29.185,09 zł, a wartość brutto 32.348,09 zł. Z wyżej szczegółowo omówionych względów, jako podstawę dokonania rozliczeń pomiędzy stronami Sąd przyjął wartość robót w wersji prezentowanej przez pozwaną, z tą jedną różnicą, iż dodatkowo uwzględniona została wartość 100 zł netto (108 zł brutto) za uprzątnięcie gruzu i śmieci z terenu przy parkingu. Powoduje to, iż wartość brutto prac wykonanych przez powoda stanowi kwotę 32.456,09 zł. Ponieważ pozwana przedstawiła dowody potwierdzające, iż zapłaciła dotychczas powodowi kwotę 29.200 zł, zaś twierdzenia T. W. jakoby otrzymał kwotę o 200-300 zł mniejszą pozostały nieudowodnione, do dopłaty na jego rzecz pozostała kwota 3.256,09 zł złotych.

W ocenie Sądu, powodowi od tej kwoty przysługują odsetki (ustawowe, a później – od 1.01.2016 r. - ustawowe za opóźnienie) od dnia 12 lutego 2015 r., albowiem w dniu 4 lutego 2015 r. upłynął termin do odbioru korespondencji awizowanej pod adresem, pod którym zamieszkuje pozwana, a w przedmiotowym wezwaniu zakreślony był 7-mio dniowy termin do uiszczenia kwoty przekraczającej kwotę zasądzoną w punkcie I wyroku (k.14, 61). Dalej idące żądanie, tak odnośnie należności głównej, jak i odsetek zostało oddalone w punkcie II wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 kpc, mając na uwadze procent uwzględnionego żądania (21%).